

Aluevaltuustoryhmän puheenjohtaja Lauri Kaira

Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoro 19.5.2025

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, viranhaltijat ja alueemme asukkaat,

Olemme tänään tärkeän siirtymän äärellä. Ensimmäinen valtuustokautemme Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella päättyy.

Kun aloitimme tämän työn, meillä ei ollut valmista mallia. Olimme uuden äärellä – rakennettiin täysin uusi hallinnon taso, jonka tehtävänä oli turvata ihmisille elintärkeät sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut.

Samalla vastassa oli valtava taloushaaste: väestön nopeasti kasvavat palvelutarpeet ja rahoitusmallin mittariston valuvika, joka sivuuttaa alueemme korkeammat sosiaalimenot.

Kokoomus varoitti eduskuntakeskustelussa jo vuonna 2020 sote-uudistuksen sisäänrakennetuista talousongelmista. Valitettavasti olimme oikeassa. Suuri osa hyvinvointialueista on nyt tilanteessa, jossa päättäjät joutuvat valitsemaan ruton ja koleran väliltä – eli rikkovatko rahoituslain aikatauluja vai palvelutason määrääviä lakeja. Näin ei pitäisi joutua tekemään.

Arvoisat valtuutetut,

Kokoomuksen ryhmänä olemme alusta asti korostaneet kahta asiaa: talousjärki ja palveluiden turvaaminen. Nämä eivät ole toistensa vastakohtia – ne ovat toistensa edellytyksiä. Ilman kestäväää taloutta ei ole kestäviä palveluja.

Vaken ratkaisu on yhdessä ja yksimielisesti hyväksytty uudistusohjelma, joka ei perustu palvelutason leikkaukseen, vaan tehokkuuden lisäämiseen. Meidän tavoitteemme oli yksinkertainen mutta kunnianhimoinen: saada enemmän aikaan samalla rahalla. Ja siinä olemme onnistuneet.

Vuonna 2023 alijäämä oli vielä noin 100 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 se puolittui. Tänä vuonna olemme jo plussan puolella.

Tämä ei ole sattumaa – tämä on määrätietoisen työn tulosta. Haluan tässä yhteydessä kiittää koko organisaatiota, erityisesti henkilöstöä, joka on kantanut vastuuta ja kehittänyt toimintaa asiakaslähtöisesti ja ammattitaidolla.

Hyvät kuulijat,

Talous ei tietenkään ole ainoa onnistumisen mittari. Meidän on katsottava myös palveluiden laatua ja saatavuutta.

Sillä sektorilla uutiset ovat pääosin hyviä. Sekä omat asiakastyytyväisyysmittarit että THL:n valtakunnallinen raportti osoittavat, että olemme edenneet oikeaan suuntaan: hoitoon pääsy on nopeutunut, asiakastyytyväisyys on noussut merkittävästi ja henkilöstötilanne on parantunut. Omalääkärimallista laajennettu omatiimimallikin on jo käytössä.

Tämä osoittaa, että uudistaminen kannattaa – kun se tehdään viisaasti ja yhteistyössä.

Mutta työ ei ole ohi. Haasteet jatkuvat. Tulevalla kaudella meidän on jatkettava uudistamista.

Meidän on varmistettava, että jokainen alueemme asukas saa tarvitsemansa avun oikeaan aikaan, riippumatta siitä, missä asuu tai mikä on hänen tulotonsa. Meidän on lisättävä valinnanvapautta, otettava käyttöön palveluseleitä ja varmistettava, että ihmisillä on aito mahdollisuus vaikuttaa omiin palveluihinsa.

Meidän on myös panostettava ennaltaehkäisyyn, kuntoutukseen ja omaehtoiseen terveyden edistämiseen. Ongelmien juurisyihin tulee puuttua, ja tässä yhteistyö kaupunkien ja järjestöjen kanssa on tärkeää.

Hyvät ystävät,

Keräsin aluevaltuutetuiltamme pointtauksia, joihin pitää kiinnittää tulevalla valtuustokaudella erityishuomioita. Nostan pitkästä listasta esille muutaman:

- Yhteistyötä alueemme kaupunkien kanssa pitää kehittää, tuoreena esimerkkinä pitkä etappi- ja pajaluokkaprosessi Vantaan kaupungin opetustoimen kanssa.
- Koska Apottisopimuksen sitova määräaika päättyy, on aidosti harkittava, onko järjestelmä hintansa arvoinen vai pitäisikö rohkeasti harkita vaihtoa toiseen järjestelmään, joka on Suomessa käytännössä jo todettu toimivaksi.
- Meidän pitäisi ottaa mallia länsinaapurista ammatinharjoittaja-omalääkäri-mallin suhteen, omatiimimallimme
- Koska lapsissa ja nuorissa on tulevaisuus, nuorten mielenterveyspalveluista ja terapiakuun toteutumisesta tulee pitää huolta

- Tuotantotapa-analyysit ovat edelleen tärkeitä: tehdään itse se, missä eurolla saa niin enemmän ja ostetaan ulkoa se, missä eurolla saa siten enemmän laatua
- Hyvinvoiva henkilöstö on laadukkaiden palveluiden edellytys. Meidän on kehitettävä johtamista, kannustettava aloitteellisuuteen ja myös palkittava vastuun kantamisesta ja onnistumisista.

Hyvät valtuutetut,

Kokoomus on valmis kantamaan vastuuta myös tulevalla kaudella. Me uskomme, että uudistamalla voimme turvata sen, mikä on meille kaikille tärkeintä: ihmisten hyvinvoinnin ja turvallisuuden takaaminen.

Me emme pelkää vaikeita päätöksiä – mutta teemme ne harkiten, oikeudenmukaisesti ja tulevaisuutta rakentaen. Kiitos kuluneesta kaudesta – ja menestystä tulevalle valtuustolle!